

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 991/2019
27.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Божицара Вујичића, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петровић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Јована Мемаровић адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2862/18 од 31.10.2018. године, у седници већа одржаној дана 27.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2862/18 од 31.10.2018. године тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована ревизија туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Вршцу П1 159/17 од 29.03.2018. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да на име трошкова поступка по ревизији исплати тужиљи износ од 86.975,00 динара у року од осам дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 159/17 од 29.03.2018. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада у периоду од 01.09.2015. године до 31.03.2017. године исплати тужиљи укупан износ од 187.267,25 динара са законском затезном каматом на сваки појединачни новчани износ наведен у овом ставу изреке почев од означеног датума па до коначне исплате, у року од осам дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да на име регреса за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.09.2015. године до 31.03.2017. године исплати тужиљи укупан износ од 72.489,08 динара са законском затезном каматом на сваки појединачни новчани износ наведен у овом ставу изреке почев од означеног датума па до исплате, у року од осам дана од пријема пресуде под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да исплати тужиљи трошкове парничног поступка у износу од 57.300,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, у року од осам дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2862/18 од 31.10.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Вршцу П1 159/17 од 29.03.2018. године у првом и другом ставу изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се тужена обавезе да за период од 01.09.2015. године до 31.03.2017. године исплати тужиљи на име накнаде за трошкове исхране током рада износ од 187.267,25 динара и на име регреса за коришћење годишњег одмора износ од 72.489,08 динара са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење садржано у ставу трећем изреке пресуде Основног суда у Вршцу П1 159/17 од 29.03.2018. године, тако што је обавезана тужиља да накнади туженом трошкове парничног поступка у износу од 34.500,00 динара у року од осам дана од дана пријема пресуде, а одбијен захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 57.300,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да накнади туженом трошкове поступка по жалби у износу од 26.800,00 динара у року од осам дана од дана пријема преписа пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да је тужиљина ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, између странака је 01.09.2015. године закључен анекс уговора о раду који је тужиља закључила са послодавцем претходником - ВВ. Тужени је привредно друштво које је настало на основу одлуке Владе Републике Србије бр. .../2015 од 02.07.2015. године, статусном променом ВВ - издвајањем уз оснивање три нова акционарска друштва. Анексом уговора је, између осталог, предвиђено да тужиља има право на зараду и друга примања по основу радног односа у складу са Колективним уговором за ВВ који је тужени - послодавац следбеник преузео. Основна зарада тужиље по наведеном анексу одређује се као производ вредности једног часа од 66,46 динара нето, коефицијента посла од 1,75 и просечног месечног фонда часова рада (174 часа). Колективни уговор за ВВ, објављеним у „Службеном гласнику Републике Србије“, број 4 од 24.03.2015. године предвиђено је да се у вредност једног радног часа за обрачун и исплату зараде урачунава месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, као и да вредност једног радног часа износи 66,46 динара (члан 57). Овакав начин исказивања накнаде за исхрану у току рада примењен је и у Анексу колективног уговора за

Јавно предузеће ВВ, објављеном у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 4 од 2006. године, али је након тог анекса висина тужиљине зараде остала иста. У тако одређеној вредности радног часа није посебно приказана вредност накнаде за исхрану, односно регрес, нити су те накнаде исказане у обрачунским листама за исплату зараде тужиље. Тужени није доказао да је исплату ових накнада вршио, а вештачењем је утврђена њихова висина на основу чланова 157. и 171. став 1. Колективног уговора за ГГ, објављеног у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 37/95.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 16. став 1, члана 104. став 1, члана 105. и члана 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду усвојио тужбени захтев јер тужиља има законско право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса, у складу са општим актом и уговором о раду, а тужени обавезу да ту врсту накнада исплати. Тужиљи колективним уговором туженог и уговором о раду ово право је признато али није извршена његова конкретизација у погледу висине и начина исплата ових накнада, које иначе морају бити одређене у истом номиналном износу за све запослене без обзира на њихову стручну спрему, радно место и коефицијент за обрачун и исплату зараде. Због тога је првостепени суд, у недостатку конкретне регулативе, приликом обрачуна висине ових накнада користио параметре садржане у ранијем колективном уговору које је претходни тужиљин послодавац користио за обрачун ових накнада.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По схватању тог суда, када уговор о раду и колективни уговор као општи акт не утврђују висину трошкова за исхрану у току рада и накнаде за регрес, већ је општим актом одређено да се они урачунавају у цену радног часа, запослени не може са успехом потраживати новчану накнаду по том основу, а пропуст послодавца да у обрачуну зараде посебно искаже ове накнаде не води закључку да исте нису исплаћене.

Врховни касациони суд налази да другостепени суд у овом спору није правилно применио материјално право.

Одредбом члана 118. тав 1. тачке 5. и 6. Закона о раду предвиђено је да запослени, у складу са општим актом и уговором о раду, има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин, и за регрес за коришћење годишњег одмора. Према ставу 2. ове одредбе, висина трошкова из става 1. тачка 5. овог члана (трошкови за исхрану у току рада) мора бити изражена у новцу.

По схватању Врховног касационог суда, конкретизација ових права тужиље није извршена. Наиме, из оваквог утврђења вредности радног часа не може се утврдити који износ представља накнаду трошкова исхране и регреса, јер она није одређена у номиналном износу нити је исказана у обрачунским листама

за исплату зараде тужиље. При том, висина накнаде за исхрану у току рада и накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора мора бити одређена у истом номиналном износу за све запослене, без обзира на њихову стручну спрему, радно место и коефицијент за обрачун и исплату плате. Уколико би се прихватило становиште да је вредност ових трошкова урачуната у вредност радног часа, без одређивања њихове висине у номиналном износу, висина накнаде за исхрану и регрес не би била иста за све запослене, већ би била у директној сразмери са коефицијентом радног места, што се не може прихватити и није правилно.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Тужиљи су, на основу члана 153. став 1. и члана 165. став 2. ЗПП, досуђени трошкови поступка по ревизији у износу од 86.975,00 динара. У овај износ урачунати су трошкови за састав ревизије у износу од 12.000,00 динара, судску таксу за ревизију у износу од 29.990,25 динара и одлуку по ревизији у износу од 44.985,00 динара, а одређени су применом Адвокатске и Таксене тарифе према вредности предмета спора.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић